

77

תוכנית לישראל

אחרת

תאגיד אורי אבנרי

השבוע הופיע המוסמך שינחה את מערכת הבחירות של רשימת העולם הזה לכנסת התשיעית: תוכנית בת 204 סעיפים, שהוכנה על-ידי אורי אבנרי בחודשים האחרונים. בהקדמתו מסביר אבנרי את טיבו של המוסמך:

אין זה מצע-בחירות, במובן המקובל של מושג זה בישראל. המצע המיפלגתי המקובל הוא אוסף של מליצות ומישאלות-לב, שחובר על-ידי מומחים ליחסי-ציבור כדי לרכוש את לב הבוחר התמים. הוא נשכח למחרת יום הבחירות. אין הוא מחייב איש. זהו שטר בלי כיסוי, שאינו ניתן לגבייה בשום משרד של הוצאה-למועל.

מיסמך זה מכיל תוכנית מפורטת לשינוי פני המדינה. הוא מורכב כולו מהצעות מעשיות. כימעט כל סעיף מסעיפיו יכול - וצריך - לשמש נושא להצעת-חוק של סיעתנו בכנסת הבאה. כל ההצעות יחד מצטרפות לתמונה כוללת - תמונתה של ישראל אחרת.

אין מיסמך זה פרי המאמצים המתוחכמים של תועמלנים מיקצועיים, שנשכרו על-ידי מיפלגה כדי לרכוש את לב הבוחר. חברתי תוכנית זו, תוך התייעצות עם עמיתי, פעילי תנועת העולם הזה, אך על אחריותי האישית. תוך כדי חיבורה הת-עלמתי לגמרי משאלות כגון „האם זה ימצא חן בעיני הבוחר?" איני בא לסבר את האוזן, אלא לעורר את המחשבה.

רוב ההצעות הכלולות בתוכנית זו לא נולדו היום. העלינו אותן ונאבקנו למענם בכנסת השישית והשביעית. רבות מהן היו כלולות בנאומים, בהצעות לסדר-היום ובהצעות-החוק הפרטיות של סיעתנו בכנסת ובוועד הפועל של ההסתדרות. אחרות הועלו מעל דפי „העולם הזה" במרוצת מאבקו הרצוף והמושך. שאר ההצעות הן פרי הניסיון להתמודד עם האתגרים החדשים העומדים לפני המדינה והחברה הישראלית.

איננו מבטיחים דבר שלא קיימנו אותו בעבר. איננו משנים את הכיוון כמו שבשבת-רוח. איננו מקימים סופרמארקט חדש, וגם לא בוטיק אופנתי.

זוהי פנייה אל האזרח הרציני, הרוצה שיתייחסו אליו כאל אדם אחראי, מבוגר ובעל מחשבה עצמאית. האזרח שאינו רוצה ללכת בתלם. האזרח המוכן לשחות נגד הזרם.

ממנו אנחנו מבקשים את האמון והכוח הדרושים כדי להמשיך במאבק בכנסת התשיעית.

בגיליונות הבאים יופיעו במדור זה קטעים מן התוכנית. להלן הפרק הדין בענייני מימשל ומישטר:

א. מישטר חדש

1. חוקה כתובה

תוגשם הפרדה גמורה של שלוש הרשויות במדינה, במיסגרת חוקה כתובה ומשוריינת, שתבטיח את זכויות האדם ואת תקינות המישטר.

2. שני בתי-פרלמנט

הרשות המחוקקת תהיה מורכבת משני בתי-פרלמנט: הכנסת ומועצת-המדינה.

3. בחירות יחסיות ובחירות מוקדמות

הכנסת תמשיך להיבחר בבחירות כלליות, ארציות ויחסיות, כדי שכל הזרמים הצי-בוריים והרעיוניים ימצאו בה ייצוג הולם. חוק באדר-עופר יבוטל. תינתן לבוחר האפשרות להשפיע על ההרכב האישי של הסיעות בכנסת, על-ידי בחירות מוקדמות במיפלגות.

4. סמכויות הכנסת

הכנסת תהיה אחראית על החקיקה, המיסוי ותקציב המדינה, ותפעיל פיקוח יעיל על פעולות הרשות המבצעת.

5. מועצת המדינה

מועצת-המדינה תהיה גוף ממלכתי מיעץ עליון. היא תהיה מופקדת על ביקורת החקיקה, ותהיה מוסמכת למנוע חקיקה חפוזה על-ידי החזרת הצעות-חוק לכנסת

לדין מחודש. היא תהיה מורכבת מן האישים הבולטים ביותר במיקצועות השונים, בתוקף מעמדם האישי או בתוקף תפקידיהם, ותבטיח שיקול ענייני-מיקצועי, בדרג גבוה של מומחיות, נוסף על השיקול הפוליטי של הכנסת.

6. בחירות כלליות לראשות-הממשלה

בראש הרשות המבצעת יעמוד ראש-הממשלה, שייבחר בבחירות אישיות, ארציות, כלליות וישירות. הבחירות לראשות-הממשלה תיערכנה במחצית תקופת-הכהונה של הכנסת, והוא יכהן במשך ארבע שנים. לא זכה אף מועמד אחד במחצית מקולות הבוחרים, ייערך תוך שבוע סיבוב שני, שבו יעמדו לבחירה שני המועמדים שזכו בקולות הרבים ביותר בסיבוב הראשון. לא יוכל אדם להיבחר פעם שלישית לתפקיד ראש-הממשלה.

7. הרכבת הממשלה

ראש-הממשלה יהיה חופשי להרכיב את ממשלתו, למנות שרים ולפטרם. הממשלה לא תהיה כפופה להצבעות-אמון של הכנסת. מינויו של כל שר, המתמנה על-ידי ראש-הממשלה, יהיה טעון אישור של ועדת-הכנסת המוסמכת לאותו נושא. הוועדה תחליט אחרי חקירה מקפת של כישורי המועמד. תבוצע רפורמה כללית של מיבנה המשרדים הממשלתיים, ללא התחשבות באינטרסים מיפלגתיים. יבוטלו משרדים מיותרים, כגון משרד-המישטר, משרד-הדתות, משרד-התקשורת, משרד-הסעד, ועוד. תפקידים הקשורים זה בזה, או הקרובים זה לזה, יקובצו תחת גג משרדי אחד, כדי למנוע כפילויות, לחסל ביזבוז ולקצץ בביורוקרטיה. יוקמו משרדים חדשים הדרושים לתיפקוד יעיל של הממשלה, כגון משרד לרווחה חברתית, משרד ליחסי ישראל-ערב, משרד לענייני נוער וספורט, ומשרד למדע וטכנולוגיה.

8. בית-מישפט לענייני חוקה

בית-המישפט העליון יהיה מופקד על ביצוע החוקה, ויהיה מוסמך לבטל חוקים, החלטות ותקנות של הכנסת ושל הממשלה, אם ימצא שהם נוגדים את החוקה. עד שתתקבל חוקה, ישמשו עקרונות מגילת-העצמאות כחוקה זמנית ובית-המישפט יהיה מוסמך לבטל מעשי חקיקה ושילטון הנוגדים עקרונות אלה.

9. חיבור החוקה

הכנסת תמנה תוך חצי שנה מועצת-חוקה, בת 61 חברים, ותטיל עליה לחבר תוך שנה טיוטה של חוקה שלימה. הטיוטה תובא לאישור במישאל-עם כללי וארצי, ותיכנס לתוקפה עם אישורה. לא אושרה הטיוטה במישאל-עם, תמונה מועצת-חוקה חדשה ויחזור התהליך.

10. נשיא המדינה

נשיא המדינה יעמוד מעל לשלוש הרשויות. הוא ייבחר בישיבה משותפת של הכנסת ומועצת-המדינה, ותפקידו יהיה ייצוגי, כסמל האחדות של המדינה.

11. פיקוח על המיפלגות

יחוק חוק-מיפלגות שיעניק את חופש המאבק המדיני לכל מיפלגה, יבטיח בה את הדמוקרטיה הפנימית ויאסור על המיפלגות לעסוק בפעילות כלכלית, לקיים שרותים סוציאליים, אגודות ספורט ומיפעלים אחרים שאינם קשורים בהתמודדות מדינית ורעיונית.

77' - תוכנית לישראל אחרת

קרא את התוכנית. חשוב עליה. אם היא נראית לך, דאג שגם ירדוק, מכריך, חבריך לעבודה או ליחידה, יקראו אותה ויתזכרו עליה.

אתה יכול לקבל כל מיסמך של עיתקים הדרוש לך. סנה לת.ד. 136, תליאביב, או למטה-הבחירות, טלפון 24 33 86 (03) - ונשלח לך את החוברות.